

ETYKA ZAWODÓW PRAWNICZYCH

KLAUDIA GACZOŁ

Katedra Teorii i Filozofii Prawa

An aerial photograph of a historic city, likely Krakow, showing dense architecture with red-tiled roofs and ornate buildings. The image is overlaid with a semi-transparent purple rectangle that serves as a background for the title and author information.

problem lojalności wobec klienta

KLAUDIA GACZOŁ

Katedra Teorii i Filozofii Prawa

ZASADA LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

Zasada lojalności wobec klienta jest jedną z najważniejszych zasad podstawowych etyki prawniczej, z której wyprowadza się inne zasady.

Zasada lojalności **polega na ochronie zaufania do prawnika poprzez konsekwentną pomoc w realizacji interesów klienta** będącą **źródłem** niektórych **obowiązków zawodowych** takich jak:

- tajemnica zawodowa,
- konflikt interesów,
- obowiązki wobec sądu i urzędów, w tym umiar, takt, prawdomówność, rzeczowość,
- koleżeństwo zawodowe

Związek zasady lojalności z zasadą zaufania oraz kwestia identyfikacji interesu klienta zajmują centralne miejsce w omawianej problematyce.

P. Skuczyński, *Lojalność wobec klienta jako zasada etyki prawniczej i jej granice*, [w:] *Etyka prawnicza. Stanowiska i perspektywy 2*, H. Izdebski, P. Skuczyński (red.), Warszawa 2011

ZAUFANIE I ZASADA ZAUFANIA

Ujmując **zasadę lojalności wobec klienta** jako jeden z dwóch aspektów zasady zaufania, należy zacząć od scharakteryzowania samego **zaufania**

STOSUNEK FAKTYCZNY

„stosunek społeczny polegający na **rzeczywistej współzależności związanej między ludźmi, często bez ich wiedzy**. Taki charakter mają stosunki kooperacji wymuszone społecznym podziałem pracy i zapośredniczone w skomplikowanej strukturze ról społecznych (...)”,

STOSUNEK TETYCZNY

„stosunek społeczny **ustanowiony na podstawie obowiązującej** (ustanowionej lub uznanej) społecznej normy postępowania określającej uczestniczące w nim **strony** oraz **treść ich wzajemnych relacji**. Normy takie wyznaczają zachowania oczekiwane (...) od osób wykonujących określone role społeczne (...) lub znajdujących się w określonej sytuacji”.

Zaufanie to stosunek faktyczny, który w przypadku zawodów prawniczych ze względu na swą **doniosłość** został poddany **normom tetycznym**, a więc istnieje szereg norm służących ochronie zaufania między prawnikiem a klientem.

Z tego względu **zaufanie w zawodach prawniczych można analizować:**

- albo jako **stosunek konkretny** – relację rzeczywistą zawiązaną na podstawie norm,
- albo jako **stosunek abstrakcyjny** – model zrekonstruowany na podstawie owych norm

ZAUFANIE W ZAWODACH PRAWNICZYCH

Zaufanie w zawodach prawniczych w sensie abstrakcyjnym ma dwa aspekty:

- 1) po pierwsze, **generalny**, wyrażony w konstrukcji zawodów zaufania publicznego
- 2) po drugie, **indywidualny**, wyrażony w zasadzie lojalności

art. 17 ust. 1. Konstytucji RP

1. W drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytych wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

- **zawody prawnicze są zawodami zaufania publicznego**, a działania organów ich **samorządów zawodowych**, polegające na sprawowaniu pieczy nad należytych wykonywaniem zawodu, powinny mieć na celu **ochronę zaufania do zawodu jako całości**

§ 51 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu

Stosunek klienta do adwokata oparty jest na zaufaniu. Adwokat obowiązany jest wypowiedzieć pełnomocnictwo, gdy z okoliczności wynika, że klient stracił do niego zaufanie.

CO TO OZNACZA?

Takie ujęcie zasady lojalności prowadzi do dwóch konkluzji:

- z jednej strony, **zasada lojalności zobowiązuje prawnika do konsekwentnych działań na rzecz interesów klienta**, przy czym na podstawie zasady zaufania należy uzupełnić **lojalność wobec klienta** o jej drugi aspekt, czyli zaufanie rozumiane w sposób generalny, a więc o **zaufanie publiczne**.
- z reguły wymogi ochrony tych stosunków zaufania (generalnych i indywidualnych) nie będą ze sobą sprzeczne, ale często będzie miała miejsce również sytuacja odwrotna, w szczególności wówczas, gdy klient będzie oczekiwał od prawnika działań ***contra*** (wbrew prawu) lub ***praeter legem*** (obok prawa).
 - * **zasada zaufania** rozumiana jako **ochrona zaufania publicznego do zawodu** powinna wtedy posiada **pierwszeństwo i ograniczyć dopuszczalne działania na rzecz klienta**. Jest więc ona **pierwszym i podstawowym źródłem ograniczeń zasady lojalności**,
 - * z drugiej strony, **skoro zaufanie między prawnikiem a klientem jest nie tylko stosunkiem faktycznym**, ale również **regulowanym przez normy etyki zawodowej**, to można powiedzieć, że ma ono **charakter „stosunku etycznego”**.

P. Skuczyński, *Lojalność wobec klienta jako zasada etyki prawniczej i jej granice*, [w:] *Etyka prawnicza. Stanowiska i perspektywy 2*, H. Izdebski, P. Skuczyński (red.), Warszawa 2011

ZASADA ZAUFANIA W SENSIE NORMATYWNYM

Zasada zaufania w sensie normatywnym – oznacza **obowiązek ochrony stosunków zaufania**.

O zasadzie zaufania w etyce prawniczej możemy mówić w dwóch aspektach:

- pierwszym, oznaczającym **obowiązek dbania o zaufanie klienta do prawnika**, a więc dotyczy relacji prawnik – klient (zasada zaufania jako zasada lojalności)
- drugim, oznaczającym **obowiązek dbania o zaufanie społeczeństwa do prawników i zawodów prawniczych**, a więc dotyczy relacji niezindywidualizowanych

ZASADA LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

ADWOKAT
RADCA PRAWNY

Trudno mówić o **zasadzie lojalności** w odniesieniu do innych zawodów prawniczych niż **adwokat** czy **radca prawny**.

SĘDZIA
PROKURATOR

Problem widać zwłaszcza w odniesieniu do zawodów prawniczych pełniących służbę publiczną jak **sędzia** czy **prokurator** a inny uczestnik postępowania, np. podejrzany.

MEDIATOR

Ciekawa sytuacja przy zawodzie mediatora – **mediator** powinien dbać o **zachowanie symetrycznej relacji pomiędzy stronami sporu**, tzn. musi zadbać o to, by w stosunku do jednej i drugiej strony postępowania zachować **równą miarę lojalności**.

ZASADA LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

Kodeksy etyczne wiążą różne konsekwencje z utratą zaufania pomiędzy prawnikiem a klientem.

Zasada lojalności oznacza przede wszystkim **ochronę zaufania klienta do prawnika poprzez konsekwentną pomoc w realizacji interesów klienta.**

§ 6

Celem podejmowanych przez adwokatów czynności zawodowych jest ochrona interesów klienta.

§ 43

Adwokat jest zobowiązany do obrony interesów swego klienta w sposób odważny i honorowy, przy zachowaniu należytego sądowi i innym organom szacunku oraz uprzejmości, nie bacząc na własne korzyści osobiste oraz konsekwencje wynikające z takiej postawy dla siebie lub innej osoby.

§ 51

Stosunek klienta do adwokata oparty jest na zaufaniu. Adwokat obowiązany jest wypowiedzieć pełnomocnictwo, gdy z okoliczności wynika, że klient stracił do niego zaufanie. Adwokat nie może nadużyć tej zasady w celu uzyskania zwolnienia z prowadzenia sprawy z urzędu.

OGRANICZENIA ZASADY LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

Istnieje **szereg ograniczeń dopuszczalnej działalności prawnika na rzecz klienta**. Ograniczenia, o których mówi KEA są **zróżnicowane**, a dodatkowo występują także w odpowiednich **ustawach** dotyczących wykonywania poszczególnych zawodów prawniczych.

OGRANICZENIA DOPUSZCZALNEJ DZIAŁALNOŚCI PRAWNIKA NA RZECZ KLIENTA

1) ograniczenia związane z obowiązkiem przestrzegania prawa

- wyrażane za pomocą sformułowania „**w granicach prawa**”,
§ 12 KEA

Adwokatowi nie wolno udzielać pomocy prawnej, która ułatwiałaby popełnienie przestępstwa lub wskazywałaby możliwość uniknięcia odpowiedzialności karnej za czyn, który miałby zostać popełniony w przyszłości.

2) ograniczenia związane z pozycją samego prawnika w relacji z klientem

- zasady nakazujące **niezależność i niezawisłość** w wykonywaniu wolnych zawodów prawniczych oraz **unikania konfliktu interesów** pomiędzy prawnikiem a klientem

OGRANICZENIA ZASADY LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

3) ograniczenia związane z relacjami prawnik – osoby inne niż klient, w szczególności sądy, urzędy, inni prawnicy i inni klienci

- wyrażane za pomocą sformułowania „**przy zachowaniu należytego sądowi i innym organom szacunku**”

§ 43

Adwokat jest zobowiązany do obrony interesów swego klienta w sposób odważny i honorowy, przy zachowaniu należytego sądowi i innym organom szacunku oraz uprzejmości, nie bacząc na własne korzyści osobiste oraz konsekwencje wynikające z takiej postawy dla siebie lub innej osoby.

§ 27

1. *Adwokat obowiązany jest zachować umiar i takt wobec sądu, urzędów i instytucji, przed którymi występuje.*
2. *Nawet w razie niewłaściwego zachowania osób biorących udział w postępowaniu sądowym adwokat powinien wykazać się opanowaniem i taktem.*

- **obowiązek prawdomówności**, który KEA ogranicza tylko do informacji udzielanych sądowi, co oczywiście nie oznacza, że nie dotyczy on stosunków prawnika z innymi organami i osobami – w stosunku do sądu został on jednak szczególnie wyeksponowany

§ 11

Adwokatowi nie wolno świadomie podawać sądowi nieprawdziwych informacji.

OGRANICZENIA ZASADY LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

4) ograniczenia działalności prawnika w interesie klienta wynikające z jego relacji z innymi prawnikami i klientami

- wynikają przede wszystkim z zasady **unikania konfliktu interesów**.
- warto wspomnieć tu też o **zasadach koleżeństwa zawodowego** – w kodeksach deontologicznych łączonych z lojalnością wobec kolegów, które to zasady obejmują **wiele szczególnych obowiązków**:
 - * obowiązek porozumiewania się ze stroną przeciwną reprezentowaną przez prawnika wyłącznie za jego pośrednictwem,
 - * tajemnicę kontaktów pomiędzy prawnikami w ramach pertraktacji pozaprocesowych,
 - * obowiązek sprawdzenia, czy nowy klient nie korzysta z pomocy prawnika, a jeśli tak, to obowiązek współpracy z nim,
 - * obowiązek dążenia do polubownego załatwienia sporu pomiędzy prawnikami i obowiązek pośrednictwa organów samorządu zawodowego w takich sprawach
 - * obowiązek informowania prawników strony przeciwnej o niestawiennictwie, próbie zmiany terminu rozpatrzenia sprawy oraz o złożonych pismach procesowych,
 - * obowiązek szczególnej staranności w udzielaniu substytucji

OGRANICZENIA ZASADY LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

4) ograniczenia działalności prawnika w interesie klienta wynikające z jego relacji z innymi prawnikami i klientami

- ogólną zasadą jest, iż w razie **kolizji** między **zasadami koleżeństwa zawodowego** a **uzasadnionym interesem klienta**, należy dać **pierwszeństwo interesom klienta**

§ 39

1. *W razie sporu między adwokatami, należy wyczerpać przede wszystkim możliwości jego polubownego rozstrzygnięcia lub skorzystać z pośrednictwa właściwych władz adwokatury.*
2. *W przypadku kolizji między zasadami koleżeństwa a uzasadnionym interesem klienta, należy dać pierwszeństwo interesom klienta*

(...)

- * z brzmienia tego przepisu wynika, że **nie każdy interes klienta powinien mieć pierwszeństwo** w kolizji z obowiązkami adwokata wobec swoich kolegów,
- * **dotyczy to tylko interesu „uzasadnionego”**, a więc w zakresie interesu „nieuzasadnionego” mamy do czynienia z ograniczeniem dopuszczalnej działalności adwokata na rzecz interesu klienta.
- * jakie **kryterium** kryje się pod słowem „uzasadniony”? Racjonalny, słuszny? Takie podejście oznacza konieczność wartościowania interesu klienta przez adwokata.

OGRANICZENIA ZASADY LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

5) ograniczenie dopuszczalnego działania prawnika na rzecz interesu klienta dotyczy także mniej formalnego, a bardziej merytorycznego ograniczenia, tj. zasady rzeczowości.

§ 13

Przy wykonywaniu czynności zawodowych adwokata obowiązuje zachowanie zasad rzeczowości.

- takie sformułowanie zasady rzeczowości oznacza, iż w interesie klienta powinny być przedsiębrane wyłącznie kroki, które mogą służyć merytorycznemu załatwieniu sprawy w sposób dla klienta korzystny,
- wykluczone są więc wszelkie formy obstrukcji procesowej, czyli utrudniania i przedłużania postępowania oraz pieniactwa,
- poczynione przez klienta sugestie nie mogą być czynnikiem usprawiedliwiającym naruszenie zasady rzeczowości, gdyż to prawnik przygotowany i zobowiązany jest do oceny, czy dane kroki mają charakter rzeczowy,
- gwarancją pozostawienia tej oceny prawnikowi są zasady niezależności i niezawisłości

OGRANICZENIA ZASADY LOJALNOŚCI WOBEC KLIENTA

6) źródła wspomnianych ograniczeń poszukiwać można, oczywiście, poza samą istotą zawodów prawniczych, w drugim aspekcie zasady zaufania, tj. ochronie zaufania społeczeństwa do prawników i zawodów prawniczych

- prawnik, który działałby na rzecz swojego klienta bez uwzględniania opinii na temat swojej działalności: uczciwości, rzetelności, poszanowania organów państwowych i oponentów, podrywałby zaufanie społeczne do swojego zawodu
- działania prawnika oparte jedynie o interes klienta i nieuwzględniające w żaden sposób interesu publicznego prowadziłyby do poważnych dysfunkcji w danym zawodzie prawniczym
- to właśnie dlatego etyka zawodowa ogranicza też dopuszczalne działania w interesie klienta

An aerial photograph of a historic city, likely Kraków, showing dense, colorful buildings and a prominent church spire. The entire image is overlaid with a semi-transparent purple filter. A dark purple rectangular box is positioned on the right side, containing the title and author information in white and light purple text.

konflikt interesów

KLAUDIA GACZOŁ

Katedra Teorii i Filozofii Prawa

PROBLEM IDENTYFIKACJI INTERESU KLIENTA

Centralne dla problematyki zasady lojalności jest również zagadnienie **identyfikacji interesu klienta**.

Przede wszystkim należy doprecyzować samo pojęcie **klienta**, które nie jest normatywnie zdefiniowane.

- wydaje się, że posługując się tym terminem, **przepisy** przyjmują, co do zasady, **wąskie jego rozumienie** jako **osoby, która udzieliła prawnikowi pełnomocnictwa** lub **której zlecenie prawnik przyjął** oraz **ewentualnie jednostki organizacyjnej**, która zawarła umowę o pracę z radcą prawnym.
- tymczasem wydaje się, że **ze względu na istnienie specyficznego stosunku etycznego** między prawnikiem a osobą, na rzecz której wykonuje on czynności zawodowe, w celu zabezpieczenia jej interesów, należałoby przyjąć **definicję szerszą**, wedle której **klientem** jest **każda osoba, na rzecz której prawnik**:
 - * jest **zobowiązany** na jakiegokolwiek podstawie prawnej – umownej lub z urzędu – do **wykonywania czynności zawodowych**,
 - * lub faktycznie wykonuje **czynności zawodowe, choćby bez takiej podstawy**,
 - * lub osoba ta może **oczekiwać na podstawie okoliczności**, iż prawnik takie czynności będzie wykonywał.

P. Skuczyński, *Lojalność wobec klienta jako zasada etyki prawniczej i jej granice*, [w:] *Etyka prawnicza. Stanowiska i perspektywy 2*, H. Izdebski, P. Skuczyński (red.), Warszawa 2011

PROBLEM IDENTYFIKACJI INTERESU KLIENTA

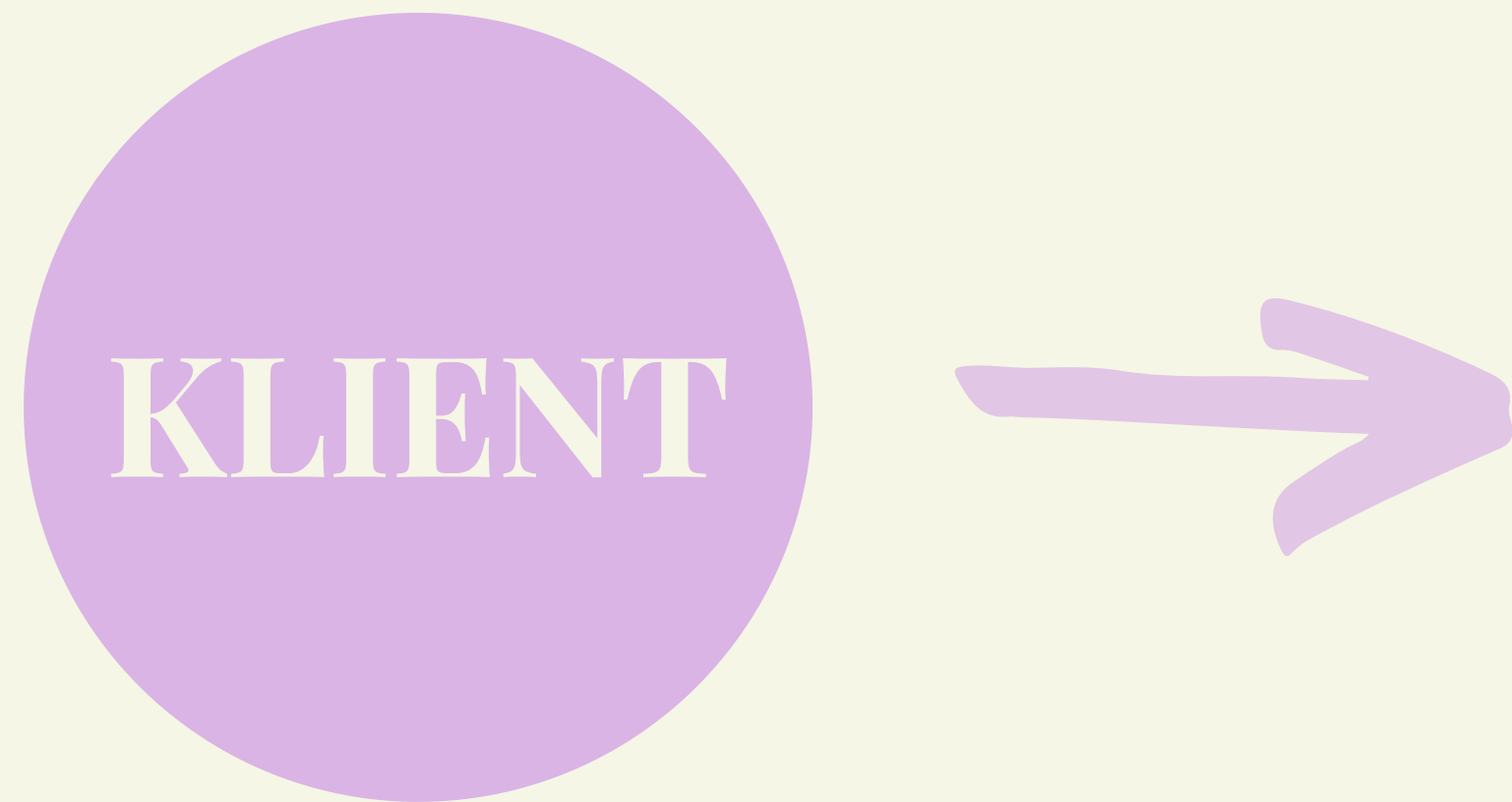
Kryterium stosunku prawnego jest niewystarczające, ponieważ w przypadku na przykład nieważności czynności prawnych, na podstawie których stosunek ten powstał, także powstaje **faktyczny stosunek zaufania**, który jest **chroniony zasadą lojalności**, chociażby w zakresie wynikających z niej zasad ochrony tajemnicy zawodowej.

Stosunek etyczny między prawnikiem a klientem może więc istnieć również **bez towarzyszącego mu zazwyczaj stosunku prawnego**.

Istnieją również **sytuacje**, gdy taki stosunek prawny istnieje, jego **treść nie pozwala jednak zidentyfikować interesu** klienta, na przykład gdy **komunikacja z klientem jest utrudniona lub niemożliwa**.

P. Skuczyński, *Lojalność wobec klienta jako zasada etyki prawniczej i jej granice*, [w:] *Etyka prawnicza. Stanowiska i perspektywy 2*, H. Izdebski, P. Skuczyński (red.), Warszawa 2011

KLIENT, CZYLI KTO?

osoba, która na podstawie okoliczności może zakładać, że **prawnik realizuje jej interesy**, a więc **połączona z nim faktycznym i indywidualnym stosunkiem zaufania**

PROBLEM IDENTYFIKACJI INTERESU KLIENTA

Aby wskazać **kryterium identyfikacji interesu klienta przez prawnika**, należy uprzednio wyznaczyć zakres owego interesu, który w ogóle należy uwzględniać.

W nauce prawa szeroko znany jest **podział pojęcia interesu na trzy kategorie**, który nazywany bywa **triadą Bernatzika**. Według tego podziału interes obejmuje:

- po pierwsze, najszerzej ujmując, **interes faktyczny**, czyli **korzyści, które zostaną odniesione dzięki określonemu działaniu**,
- po drugie, **interes prawny**, czyli **kwalifikowany interes faktyczny, który normy prawne nakazują w miarę możliwości chronić i uwzględniać**, oraz
- po trzecie, **publiczne prawo podmiotowe**, czyli **interes, którego realizacji w drodze określonego zachowania można prawnie skutecznie żądać**.

Podział ten zarysowuje jedną z zasadniczych różnic między trzema najważniejszymi tradycjami etyki prawniczej, tj. **zakres zaangażowania prawnika w sprawy klienta**, ponieważ w różnych tradycjach realizuje się różne z tych elementów.

ZAANGAŻOWANIE PRAWNIKA W SPRAWY KLIENTA

W tradycji francuskiej zadaniem **adwokata** była **ochrona praw podmiotowych**, a więc **adwokat był „pierwszym sędzią klienta”** – musiał ocenić, czy takie prawa klienta rzeczywiście są zagrożone, a jeśli nie miałyby to miejsca, powinien odmówić podjęcia się sprawy.

W tradycji niemieckiej zadanie **adwokata** było już szersze, ponieważ obejmowało **wszelki interes prawny**, a **adwokat był określany jako „organ wymiaru sprawiedliwości”**, który nie tyle ocenia sprawę klienta, co prezentuje je w sposób jak najbardziej profesjonalny, czyniąc postępowania sądowe sprawniejszymi.

W tradycji amerykańskiej zadaniem **prawników** jest **ochrona szerokiego interesu faktycznego**, a **prawnik jest nie tylko ekspertem prawnym**, lecz bywa ujmowany jako **„kompleksowy pomocnik biznesu”**.

P. Skuczyński, *Lojalność wobec klienta jako zasada etyki prawniczej i jej granice*, [w:] *Etyka prawnicza. Stanowiska i perspektywy 2*, H. Izdebski, P. Skuczyński (red.), Warszawa 2011

KONFLIKT INTERESÓW

Konflikt interesów to sytuacja, kiedy prawnik / kancelaria udziela pomocy podmiotom mającym sprzeczne interesy

§ 46 KEA

Adwokat nie może reprezentować klientów, których interesy są sprzeczne, chociażby ci klienci na to się godzili. W razie ujawnienia się sprzeczności w toku postępowania adwokat obowiązany jest wypowiedzieć pełnomocnictwo tym klientom, których interesy są sprzeczne.

Zarówno w *Zasadach Etyki Radcy Prawnego*, jak i w *Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu* **konflikt interesów ocenia się w odniesieniu do konkretnej sprawy.**

Często jednak **klienci rozumieją konflikt interesów inaczej**, np. jako:

- wyłączność pracy na ich rzecz,
- lub konieczność informowania ich przez prawnika o pracy na rzecz konkurencji.

Oczywiście nie ma przeszkód, aby prawnik pracował dla danego klienta na zasadzie wyłączności, rozumianej najczęściej jako zakaz pracy dla podmiotów konkurencyjnych wobec tego klienta.

KONFLIKT INTERESÓW

Konflikt interesów może się również pojawić, gdy **wykorzystuje się informacje o kliencie w związku z obsługą innego klienta**. W pewnych przypadkach jest to wręcz **nieuniknione**, w szczególności, gdy mieliśmy okazję obsługiwać duży podmiot, zajmujący znaczącą pozycję na danym rynku. Nasza **znajomość danego sektora** bierze się jednak właśnie z takich doświadczeń. Niejednokrotnie trudno jest oddzielić wiedzę o danym sektorze od wiedzy o działalności klientów z tego sektora.

Problemy z zakresu konfliktu interesów może nastroczać **przejście prawnika specjalisty z jednej kancelarii do drugiej wraz z klientem, który jest konkurentem klienta kancelarii, do której dołącza**. Do powstania konfliktu może dojść również w sytuacji, gdy **prawnik przechodzi do kancelarii, która obsługuje np. przeciwnika procesowego jego dotychczasowego klienta**.

Tego typu **potencjalne problemy warto rozważyć przed podjęciem decyzji o przyjęciu prawnika do kancelarii**. Podobnie w przypadku **połączenia kancelarii** również należy postępować ostrożnie, ponieważ poszczególne praktyki (zespoły) mogą być narażone na konflikt z uwagi na sprzeczne interesy swoich dotychczasowych klientów.

KRYTERIA PODZIAŁU KONFLIKTU INTERESÓW

Ryszard Sarkowicz: American Bar Association w 1983 r. *Model Rules of Professional Conduct*.
Wyróżnia się tam **trzy podstawowe kryteria podziału konfliktu interesów**:

KRYTERIUM
PODMIOTOWE

KRYTERIUM
CHRONOLOGICZNE

KRYTERIUM
BEZWZGLĘDNE
I WZGLĘDNE
WYKLUCZAJĄCE
PRACĘ PRAWNIKA NA
RZECZ DANEGO
KLIENTA

KRYTERIA PODZIAŁU KONFLIKTU INTERESÓW

KRYTERIUM PODMIOTOWE

Dotyczy osób uwikłanych w konflikt. Konflikt może bowiem dotyczyć:

- interesów prawnika i klienta,
- interesów różnych klientów,
- interesów prawnika i osób trzecich (kolegów prawnika, korporacji, organizacji, w których prawnik się udziela),
- interesów klienta i osób trzecich (np. instytucji, która płaci prawnikowi za obsługę danego klienta).

KRYTERIUM CHRONOLOGICZNE

Służy do wyróżnienia konfliktu pomiędzy:

- interesami **aktualnych** klientów prawnika,
- interesami **obecných i poprzednich** klientów.

KRYTERIUM WYKLUCZAJĄCE PRACĘ PRAWNIKA

Kryterium charakteru wykluczenia prawnika umożliwia podział konfliktów interesów na te, które **bezwzględnie wyłączają możliwość reprezentacji danego klienta**, oraz te, w których **prawník po spełnieniu określonych warunków może się podjąć pracy na rzecz danego klienta**

JAK PRAWNICY POWINNI ODNOŚCIĆ SIĘ DO KWESTII KONFLIKTU INTERESÓW?

Postulat unikania konfliktu interesów jest wprowadzie jedną z podstawowych zasad etycznych w zawodzie prawnika, ale zakres stosowania tej zasady nie jest jasny.

Przede wszystkim, na konflikt interesów inaczej patrzy prawnik, inaczej jego klient.

- **skrajny pogląd świata prawniczego** to ten, zgodnie z którym z konfliktem mamy do czynienia dopiero wtedy, **gdy zostanie on ujawniony.**
- z kolei **klienci** (również w skrajnym ujęciu) **żądadą od prawnika pracy na zasadzie wyłączności.**

Jak prawnicy powinni odnosić się do kwestii konfliktu interesów? Powinni go unikać.

Oczywiście nie chodzi o unikanie ujawnienia konfliktu, a o unikanie zaistnienia sytuacji, w której mielibyśmy reprezentować sprzeczne interesy.

JAK PRAWNICY POWINNI ODNOSIĆ SIĘ DO KWESTII KONFLIKTU INTERESÓW?

Jeśli prowadzimy **praktykę indywidualnie** lub w **niewielkim zespole**, unikanie konfliktu jest o tyle **prostsze**, że znamy wszystkich swoich klientów, a więc **łatwiej i szybciej decydujemy o podjęciu pracy na rzecz nowego klienta**. Jednak i w takim przypadku powinniśmy pamiętać o **prawidłowej identyfikacji klienta**, a więc o tym, kto naprawdę zleca nam obsługę i kto za nią płaci.

W przypadku **większych zespołów i kancelarii** niezwykle ważne są **wewnętrzne procedury konsultacyjne i sprawdzające potencjalnego nowego klienta pod kątem konfliktu interesów**. Potencjalny klient powinien być podczas pierwszego spotkania poinformowany, że kancelaria podejmie się jego obsługi, o ile nie ma ku temu przeszkód, w tym właśnie sprzeczności interesów wobec dotychczasowych klientów.

Szczególne znaczenie ma **procedura sprawdzająca** w przypadku **kancelarii sieciowych**, pracujących dla **międzynarodowych korporacji**, które nierzadko życzą sobie wyłączności obsługi prawnej w danym sektorze gospodarki.

